

Στίγμα πορείας

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ Σελ.: 1,34 Ημερομηνία έκδοσης: 21-11-2020
Επιφάνεια: 311.5 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 24590
Θέματα: ΙΟΒΕ

Γράφουν & μιλούν

• ΝΙΚΟΣ **BETTAΣ**

Στίγμα πορείας

Το σενάριο να υπάρχει λήξη της βαθιάς κρίσης της πανδημίας ήδη από την άνοιξη είναι πιθανό. Με το υγειονομικό πρόβλημα να περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό, η παγκόσμια ζήτηση θα εκτιναχθεί και θα υπάρξει ανταγωνισμός επενδύσεων και επιχειρήσεων σε ένα τοπίο με νέα τεχνολογικά χαρακτηριστικά και διαφοροποιημένες εμπορικές ροές. Η ανεργία θα αποκλιμακωθεί και θα υπάρξει διαδικασία συντονισμένων χειρισμών για τα υψηλά συσσωρευμένα χρέη.

Το σενάριο, όμως, να παραταθεί η κρίση σε μεγάλο βαθμό ως το καλοκαίρι ασφαλώς δεν μπορεί να αποκλειστεί. Με

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΕΤΤΑ

το υγειονομικό πρόβλημα να υποχωρεί μόνο αργά, η πίεση σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά θα συσσωρεύεται και τα περιθώρια άμβλυνσης του προβλήματος μέσω δανεισμού θα εξαντλούνται, σε βαθμό

που μια κρίση εμπιστοσύνης

στο παγκόσμιο σύστημα χρηματοδότησης μπορεί να είναι πολύ έντονη, επιβαρύνοντας βέβαια περισσότερο τους πλέον αδύναμους κρίκους του συστήματος.

Το πώς και πότε θα ολοκληρωθεί η παγκόσμια υγειονομική και οικονομική κρίση δεν εξαρτάται βέβαια από αποφάσεις στο εσωτερικό της χώρας. Αυτό όμως που η εγχώρια οικονομική πολιτική θα προσδιορίσει είναι το αν η οικονομία μας θα μπορεί να είναι περισσότερο έτοιμη να αποφύγει τις κακοτοπές και να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που θα εμφανιστούν. Με τη σημερινή δομή της, αυτό θα είναι ιδιαίτερα δύσκολο. Συνθήκη για μια θετική πορεία τα επόμενα χρόνια θα είναι να υπάρξουν αποφασιστικές και άμεσες παρεμβάσεις για μια οικονομία περισσότερο ανοιχτή, στη δημόσια διοίκηση και στις αγορές της.

Σε αυτή τη διαδικασία, ο ρόλος των πόρων, από το ευρωπαϊκό ταμείο ανάκαμψης, ή και από εθνικές πηγές με διεύρυνση ελλειμμάτων, δεν πρέπει να παρεξηγηθεί. Πρώτον, αυτοί οι πόροι σε καμία περίπτωση δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν ευημερία από μόνοι τους. Δεύτερον, αν χρησιμοποιηθούν για να ενισχύσουν σημερινά χαρακτηριστικά της οικονομίας που θρέφουν την εσωστρέφεια και τη χαμηλή παραγωγικότητα, όπως η έλλειψη ανταγωνισμού, η παθογενής εξάρτηση από ένα αναποτελεσματικό Δημόσιο και το χαμηλό τεχνολογικό περιεχόμενο στην παραγωγή, το μέλλον της οικονομίας θα έχει υπονομευθεί για χρόνια.

Οι αμέσως επόμενες αποφάσεις θα δώσουν ισχυρό στίγμα κατεύθυνσης. Η πορεία μετασχηματισμού της οικονομίας προϋποθέτει σχέδιο αλλά κυρίως αποφασιστικότητα. Αλλωστε, οι κλειστές αγορές και ο αναποτελεσματικός δημόσιος τομέας, ευνοούν ομάδες ισχυρών συντεχνιακών ή επιχειρηματικών συμφερόντων, που είναι αναμενόμενο να αντιδράσουν. Ενώ, η δημόσια διοίκηση έχει χαμηλή ικανότητα, από άποψης δομής και κινήτρων, για εφαρμογή ουσιαστικών αλλαγών.

Η άνοδος της παραγωγικότητας, η βασική συνθήκη για ευημερία, συντελείται σταδιακά. Στην προσέλευση, όμως, εργασίας και επενδύσεων, υπάρχουν περιθώρια για πιο άμεσα αποτελέσματα, δεδομένου και του χαμηλού σημείου εκκίνησης σήμερα. Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, κυρίως με παρεμβάσεις που θα διασφαλίζουν φορολογική σαφήνεια και σταθερότητα και απλούς διοικητικούς κανόνες για νέες επενδύσεις, δεν μπορεί παρά να είναι στην κορυφή των προτεραιοτήτων. Μαζί, η προσέλκυση ανθρώπινου κεφαλαίου, με χαμηλή φορολογική και ασφαλιστική επιβάρυνση και ενίσχυση έρευνας και καινοτομίας. Τέτοιες παρεμβάσεις θα ήταν κρίσιμα πρώτα βήματα σε μια πορεία μετασχηματισμού της οικονομίας και συστηματικής ανόδου των εισοδημάτων.

Ο Νίκος Βέττας είναι γενικός διευθυντής του IOBE και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών